

Wijziging 'Jarjana' aangenomen onder protest van Issel

21 januari 2013 — Op de 51ste AGL-Conferentie die gisteren in het Oost-Aziatische land Palana werd gehouden, is het door Kronenburg ingediende wijzigingsvoorstel van het Verdrag van Jarjana aangenomen, waardoor het hebben van de doodstraf als hoogste straf in AGL-landen in de toekomst niet meer toegestaan is. Voordat het zover is, zijn er echter nog vele hindernissen te nemen.

Tijdens de Conferentie bleken er namelijk drie landen moeilijk te doen over de wijziging. Issel, met in zijn kielzog Chimor en Palana, vond het niet kies om andere landen op te leggen hoe zij hun rechtsysteem moeten inrichten. Dat momenteel geen enkel land in de AGL de doodstraf hanteert en de nieuwe regel feitelijk dus met name landen zal betreffen die nu nog geen lid zijn van de AGL (en met de wijziging dus een extra, volgens de Kronenburgse regering ethisch noodzakelijke voorwaarde moeten vervullen om lid te mogen worden), was volgens de Isselse delegatie geen thema. Uiteindelijk stemde een meerderheid voor de wijziging, waardoor het voorstel nu naar de nationale parlementen ter ratificatie gestuurd kan worden.

En dat kan nog lang duren. In Issel bestaat namelijk weerstand tegen de wijziging, zoals gisteren op de Conferentie naar boven kwam, en het parlement in Langheul zal deze zeer waarschijnlijk niet ratificeren. Kronenburgse partijen in de Noordkamer hebben al aangekondigd pas te wachten met het ratificeren van zowel het gewijzigde Verdrag van Jarjana als dat van Aralethe, totdat Jarjana overal geratificeerd is. Volgens art. 27 lid 1 van het Verdrag van Aralethe blijft daarmee het oude verdrag gelden en is het ondertekenen van het Verdrag van Jarjana voor lidstaten niet verplicht.

'Verdragen deugen sowieso niet'

Volgens sommige Kronenburgse deskundigen op het gebied van internationaal recht deugen beide verdragen trouwens op meerdere punten niet. 'In beide verdragen zijn wijzigingsclausules afwezig,' zegt mr. Jurriaan Brix, docent internationaal recht aan de Universiteit voor Rechtsgeleerdheid en Letteren in Alexanderstad. 'Voor een oprichtingsverdrag is het an sich niet nodig om te bepalen hoeveel voor- of tegenstemmers er moeten zijn; de tegenstemmers treden gewoon niet toe tot de organisatie. Wanneer zo'n verdrag gewijzigd wordt, zou daar op z'n minst nadere regelgeving over in het verdrag moeten staan. Dat is nu niet het geval in het Verdrag van Aralethe noch dat van Jarjana. Vraag is wel hoe je dat soort regelgeving moet toevoegen aan verdragen die technisch gesproken niet gewijzigd kunnen worden.'

De tegenstanders van de wijziging zouden volgens Brix de zaak aan het Hooggerechtshof van de AGL kunnen voorleggen. 'Zolang beide gewijzigde verdragen niet geratificeerd worden, blijven de oude versies gelden en is er geen probleem', zegt Brix. 'Wanneer ze nooit geratificeerd worden, waren de afgelopen twee AGL-Conferenties althans wat de behandeling van de verdragen betreft, pure tijdverspilling. Wordt één van beide verdragen wél geratificeerd, maar de ander niet, dan is er ook geen probleem voor Issel: als Aralethe-2 wel in werking treedt, maar Jarjana-2 niet, is de doodstraf niet verboden en is er dus geen probleem voor Issel; als andersom het geval is, dan is de doodstraf alleen verboden voor de lidstaten die Jarjana-2 geratificeerd hebben, en wanneer Aralethe-2 niet geratificeerd is, is het ratificeren van Jarjana-2 niet verplicht voor alle lidstaten. Er zou dus strategisch geratificeerd kunnen worden.'

Zorgwekkend

Minister van buitenlandse zaken Mathias Schydtz vindt de toestand echter zorgwekkend. 'De heer Brix mag als expert van deze situatie smullen, feit is dat dit heel slecht is voor de verhoudingen binnen de AGL', zegt hij. 'De voorstellen tot wijziging van de verdragen zijn op tafel gekomen met het idee dat de AGL ten goede veranderd zou kunnen worden. Dat de behandeling van het voorstel om Jarjana te wijzigen met ruim een half jaar is uitgesteld was voor Kronenburg weliswaar een domper, maar met de gedachte dat de lidstaten daarmee de gelegenheid kregen om uit te zoeken hoe één en ander juridisch uit zou werken, is daar mee te leven geweest. De Isselse (en Chimorese en Palaanse) bezwaren kwamen tijdens de Conferentie voor ons dus tamelijk onverwacht. Het Kronenburgse voorstel is nu weliswaar aangenomen, maar netto verandert er voorlopig niets.'

(Vervolg op pagina 2)

Ruzie over status West-Cod

16 januari 2013 — Partijen binnen de gemeente West-Cod liggen met elkaar in de clinch over de toekomstige status van de gemeente. Nu ons land op 1 april het Kronenburgs gaat invoeren als officiële taal, opteren diverse partijen voor een lossere verbinding met Alexanderstad. Er zijn diverse mogelijkheden voor de thans kleinste gemeente van Kronenburg: 1) de huidige situatie blijft hetzelfde en de bevolking van West-Cod moet haar kennis van het Kronenburgs opschroeven; 2) West-Cod wordt een Overzeese Gemeente, zoals Nieuw-Stavoren dat nu ook al is; 3) West-Cod wordt een autonome overzeese provincie, zoals de Witte Eilanden en de Kronenburgse Maagdeneilanden dat nu ook al zijn (met die rijkdelen wordt de status ook binnenkort heronderhandeld); en een vierde mogelijkheid kwam gisteren aan het licht: West-Cod en de Witte Eilanden vormen één autonome overzeese provincie, waarbinnen elk deel apart nog weer autonomie geniet.

Vanuit zowel West-Cod als de Witte Eilanden is terughoudend op dit plan gereageerd. Met name in de Witte Eilanden, die een veel kleiner inwonertal hebben dan West-Cod, bestaat de vrees dat West-Cod het buitenlands beleid van de autonome provincie zou kunnen gaan beheersen. 'Dat staat haaks op het huidige beleid van de Witte Eilanden', zegt een woordvoerder van voorzitter Rietdekker van de ministerraad der Witte Eilanden.

COLOFON

De Kronenburger Bode verschijnt als zelfstandige publicatie en wordt toegezonden aan AGL-betrokkenen en andere geïnteresseerden. Artikelen uit andere Kronenburgse dag- en weekbladen kunnen in de buitenlandeditie van de Kronenburger Bode worden geplaatst. De binnenlandse editie van het blad verscheen voor het eerst in 1744 en is dus nu in zijn 270ste jaargang. Hoofdredacteur is sinds november 2012 Ivo Adelhyd.

'Benzineprijzen te hoog'

18 januari 2013 — De Kronenburgse automobilistenbelangenvereniging KAC heeft een klacht ingediend bij het ministerie van economische zaken over de benzineprijzen, die sinds 1 januari de grens van 40 gulden per liter zijn gepasseerd. Volgens KAC wordt de benzine dankzij een wetswijziging die dit jaar is ingegaan, veel duurder verkocht dan wenselijk is: via een milieuheffing die op zichzelf niet zo drastisch is, wordt er in de praktijk twee keer BTW over de getankte hoeveelheid benzine berekend, waar de automobilist de dupe van is. Het ministerie van economische zaken heeft in een reactie laten weten dat het de zaak zal laten onderzoeken.

Record schoolverlaters 2012

18 januari 2013 — Vorig jaar hebben er maar liefst 1,56 keer meer middelbare scholieren voor hun examen hun school verlaten dan in 2011. Dat blijkt uit nog te publiceren cijfers van het ministerie van onderwijs, heeft een ambtenaar laten weten aan de Friescheburgsche Courant. Hoewel het grootste deel van deze jongeren 'veilig' terechtkomt op een werk-leertraject bij bijvoorbeeld fabrieken of particuliere ondernemingen, is het deel voor wie onduidelijk is wat ze moeten gaan doen, drastisch hoger dan andere jaren. Het ministerie van onderwijs zou laten onderzoeken waaraan dit ligt; een aantal oppositiepartijen heeft al laten weten vragen te zullen stellen aan minister Bijleveldt.

Kronenburgs op 1 april

21 januari 2013 — De ministeries van binnenlandse zaken en onderwijs hebben bevestigd dat op 1 april a.s. het Kronenburgs als officiële landstaal zal worden ingevoerd in het hoofddriksdeel. Overzeese gebiedsdelen mogen zelf kiezen of ze de taal zullen invoeren. Hoewel docenten op scholen in de praktijk al vaak les geven in het Kronenburgs, zullen er pas vanaf september lesmethoden in die taal worden gebruikt. In de twee komende maanden zal het Kronenburgs ook in het straatbeeld opduiken. Het Nederlands blijft voorlopig naast het Kronenburgs voorkomen.

(Vervolg van pagina 1)

Moeite

De benoeming van een nieuwe directeur voor het culturele AGL-instituut het Ylieen-Centrum verliep ook al niet voorspoedig. De baan bleek niet aantrekkelijk te zijn, en diverse kandidaten, onder wie de Karstoniaanse oud-premier Tõnu Järve, wilden zich niet eens kandidaat stellen. De kandidatuur van de Insulantijn Achilles Trento, momenteel al bestuurslid bij het Centrum, werd bijzonder lauw ontvangen en slechts vier delegaties stemden voor de benoeming, vooral omdat Trento op dat moment de enige kandidaat was. Trento trok onverwijld conclusies uit dit gebrek aan vertrouwen en trok zijn kandidatuur in en trad af als Insulantijns bestuurslid van het Ylieen-Centrum.

Naarstig werd er vervolgens gezocht naar alternatieve kandidaten. Issel kwam met Hirn-Jan af Wirren Borg op de proppen, zoon van koning Hirn-Jan IV, die echter als kroonprins al zo ongeschikt bleek dat men hem die titel afnam en zijn zus in aanmerking liet komen om hun vader te zijner tijd op te volgen als monarch van Issel. Kronenburg wist met veel moeite de directeur van de Schouwborg van Waterburg, Jannes Toxopeus, te overtuigen zich kandidaat te stellen. Toxopeus zit nog maar anderhalf jaar in zijn huidige functie en was eigenlijk van plan geweest daar nog vier jaar te blijven. Hij volgt op 1 mei de Seppiër Kander Weeelig op, die zich niet opnieuw gekandideerd had.

Majmål Culturele Hoofdstad 2014

De Voskische stad Majmål won vervolgens de benoeming tot Culturele Hoofdstad van de AGL voor het jaar 2014 van de Iljaromaanse plaats Anse du Grand Sable en de Palaanse stad Smirnovsk. Voor 2013 werd besloten geen Hoofdstad aan te stellen.

Stof verzamelen

Al met al is de eerste neiging van politiek Alexanderstad om de 51ste Conferentie als mislukt te beschouwen. Er zijn besluiten genomen waarvan het nog maar afwachten is of die in de praktijk zullen worden omgezet en het vinden van een kandidaat voor een AGL-bestuursfunctie bleek dit keer een haast onmogelijke taak. 'Als dit de toekomst is voor de AGL, dan hoeft het voor ons niet', zegt Ewald de Haan de Cronenburg, fractievoorzitter in de Noordkamer van de regeringspartij PvG. 'Het lijkt de AGL aan structuur te ontberen. Bij andere organisaties worden dit soort conferenties weken van tevoren voorbereid en er wordt gelobbyd om voldoende voorstanders te krijgen voor een voorstel en eventuele negatieve gevolgen uit de wereld te helpen vóór dat zo'n voorstel wordt ingediend op de vergadering. Ik heb bij de AGL de indruk dat het Kronenburgse voorstel een half jaar lang op een stapel papier stof heeft liggen verzamelen zonder dat andere lidstaten het een blik waardig gegund hebben. De bezwaren er tegen die gisteren naar boven kwamen, hadden veel eerder gemeld kunnen en moeten worden.'

Milieuorganisaties vrezan sluiting M.I.E.

21 januari 2013 — Een balletje dat tijdens de AGL-Conferentie gisteren schijnbaar is opgegooid, heeft diverse milieuorganisaties in Kronenburg reeds op hun achterste benen doen belanden. Voortdurende vertraging in de organisatie van het AGL-milieuinstituut, het Monoghan Institute for the Environment, zou een groeiende reden voor veel lidstaten zijn om het instituut dan maar te sluiten.

Het M.I.E. werd in 2006 tegelijk met het Centrum voor Culturele Samenwerking "Jan Ylieen" opgericht ter vervanging van het Karstoniaanse Mård-Instituut, dat de AGL sinds 2004 niet meer ten dienst kon staan, omdat Karstonia uit de AGL was gestapt. Het Mård-Instituut bekommerde zich over zowel de cultuur als het milieu, maar in 2006 werd besloten de twee poten te splitsen, vooral om politieke redenen, aangezien er op dat moment veel lidstaten waren die geen suborganisatie huisvestten; Kronenburg kreeg aldus het Ylieen-Centrum en de Mii-Eilanden kregen het M.I.E.

Onder de eerste directeur van het M.I.E., de Miisaan William Bower, kwam er weinig concreets uit het instituut, en ook zijn opvolger, de Insulantische Thea Eldorat, slaagt er nog steeds maar met mate in om het instituut te leiden. Zij geeft met name de locatie en indirect ook de medewerkers de schuld; de Miisaanse cultuur zou het als een goedgeoliede machine laten draaien van een organisatie als het M.I.E. belemmeren. Eldorat wist dan wel één milieurapport te presenteren, maar de vervolgrapportage laat nog steeds op zich wachten en er wordt ook voor de komende AGL-Conferentie niet op gerekend. Gisteren werd dan eindelijk het hoge woord gesproken: misschien zou het beter zijn als het instituut zou worden opgeheven; nu heeft het geen toegevoegde waarde.

Kronenburgse milieuorganisaties zien in het balletje weer een bewijs van de trend dat het milieu het onderspit delft zodra er over geld gesproken wordt. De organisatie "Groene Ridders" heeft acties aangekondigd, mocht de AGL het M.I.E. willen sluiten en heeft reeds contact opgenomen met collega-organisaties in andere AGL-lidstaten om zulke acties AGL-wijd te doen plaatsvinden.